

Høringsnotat

Kontor/afdeling

Center for Forsyning

Dato

xx-xx-2022

J nr. 2022 - 47

/

Høring over lov om ændring af lov om varmforsyning (Overførsel af CO₂-kvoter til statsstøttede CO₂-fangstenheder og undtagelse fra prisregulering af opvarmet vand fra geotermiske anlæg)

Udkast til lovforslag om ændring af lov om varmforsyning blev sendt i ekstern høring den 25. maj 2022 med frist for afgivelse af høringssvar den 24. juni 2022.

Der er modtaget i alt 12 høringssvar, hvoraf følgende 8 har fremsendt indholdsmæssige bemærkninger til forslaget:

Ørsted, Rådet for Grøn Omstilling (RGO), Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Dansk Fjernvarme, E.ON Danmark A/S, Kredsløb A/S sammen med Innargi A/S, CTR I/S og GEOOP.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet takker for de modtagne høringssvar.

I det følgende vil de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar blive gennemgået efterfulgt af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets bemærkninger. Indkomne høringssvar, der alene bemærker at bakke op om ændringerne, vil blive gengivet summarisk, men ikke kommenteret. Ministeriets bemærkninger er markeret med kursiv. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Ud over de nedenfor angivne ændringer er der foretaget mindre sproglige og lovtekniske ændringer i lovforslaget.

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Niels Bohrs Vej 8
6700 Esbjerg

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Generelle bemærkninger til lovforslaget om overførsel af CO₂-kvoter til statsstøttede CO₂-fangstenheder

Rådet for Grøn Omstilling (RGO) mener, at puljen på 16 mia., der er afsat til at indfange, anvende og lagre CO₂ bør anvendes effektivt med henblik på at reducere udledningerne af CO₂ til atmosfæren så meget som muligt. RGO støtter derfor intentionen i lovforslaget om, at støttebeløb fra puljen ikke indirekte benyttes til reduktion af varmeprisen i de varmeforsyningsselskaber, der via støtte midler kan øge deres salg af gratis kvoter.

RGO mener i øvrigt, at ordningen med tildeling af gratis kvoter til varmeforsyningsselskaber, der ikke er udsat for konkurrence fra udlandet, er uhensigtsmæssig og derfor bør afskaffes.

Desuden mener RGO, at de 16 mia. kr. ikke bør bruges til at levetidsforlænge varmeværker baseret på biomasse (BECCS), da det vil fastholde fortsat biomassebrug og kan stille spørgsmålstegn ved de opnåede negative emissioner, fordi import og afbrænding af træbiomasse kun ser godt ud i det danske CO₂-regnskab, men medfører et uholdbart træk på den globale træressource.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI) bemærker, at overførsel af CO₂-kvoter ligestiller CO₂-fangst fra fjernvarmeproducerende anlæg med andre, som måtte konkurrere om statstilskud til CO₂-fangst og -lagring.

FRI mener, at der bør tilføjes en tilsvarende regel om overførsel af sparede skatter og afgifter fra fjernvarmeproducerende anlæg.

Dansk Fjernvarme støtter op om udviklingen af hele værdikæden for fangst-, transport-, lagring og -anvendelse af CO₂ (CCUS), herunder at værdiskabelsen fra overskydende eller sparede CO₂-kvoter og CO₂-afgifter skal bidrage til finansieringen af CO₂-fangst på kraftvarme- og affaldsenergianlæg. Dansk Fjernvarme støtter således også, at udviklingen af CCS og CCU i Danmark over tid skal være så markedsbaseret som muligt, hvilket blandt andet indebærer, at investeringer drives af kvotesystemet og en ambitiøs grøn skattereform.

Lovforslaget vedrører udelukkende gratis kvoter, der er blevet i overskud som følge af statsligt støttet CO₂-fangst. Dansk Fjernvarme finder, at det medfører en række udfordringer, der begrænser muligheden for etablering af CO₂-fangstanlæg. For det første, så vedrører lovforslaget således ikke anlæg, der måtte blive etableret uden statsstøtte – på trods af, at det må være i alles interesse, at anlæggene på sigt etableres uden statsstøtte. For det andet vedrører lovforslaget ligeledes ikke den værdiskabelse, der opstår som følge af sparede omkostninger til ekstra kvoter (ud over de gratis tildelte), der ellers ville være nødvendige at købe uden CO₂-fangst. For det tredje, så er der behov for samme mekanisme for overførsel af

værdiskabelsen fra sparede CO₂-afgifter. Der er altså grundlæggende behov for en mere langsigtet løsning.

Dansk Fjernvarme nævner samtidig, at foreningen forventer, at statsstøtten til CO₂-fangst relativt hurtigt vil gå i nul, såfremt der vedtages en ambitiøs grøn skattereform, der i sig selv giver det fornødne incitament til at drive investeringer og drift af CO₂-fangstanlæg. Eksempelvis er det bygget ind i første udmøntning af CCUS-puljen fra Klimaaftalen fra juni 2020, at støtteniveauet fra puljen vil blive reduceret, såfremt der sker en udvikling i kvotepris og CO₂-afgift, som sikrer den økonomiske tilskyndelse. Hvis det sker, at statsstøtten går i nul som følge af afgiftsændringer eller en høj kvotepris, vil anlægget ikke længere modtage statsstøtte og vil derfor ikke længere kunne finansiere sin investering og drift af CO₂-fangstanlægget gennem sparede gratis CO₂-kvoter.

Dansk Fjernvarme mener, at lovforslaget også skal gælde ikke-gratis kvoter. De foreslåede ændringer til varmforsyningsloven medfører alene, at overskydende gratis kvoter kan overføres til CO₂-fangstenheden og indgå som en del af finansieringen af en investering i CO₂-fangst. Der gives således ikke mulighed for, at sparede omkostninger til køb af ekstra kvoter kan overføres til CO₂-fangstenheden – på trods af at denne værdiskabelse også sker som følge af installationen af CO₂-fangst.

CTR støtter fuldt op om den vedtagne CCS-strategi. Over 1/3 del af CTR's samlede varmeleverancer stammer fra affaldsvarme. På affaldsværkerne vil CCS være et væsentligt element i at nå Danmarks klimamål om 70% CO₂-reduktion i 2030 og målet om klimaneutralitet i 2050. Investering i og etablering af CCS er dog forbundet med store investeringer, og det er vigtigt – så tidligt som muligt i etableringsfasen – at få klarlagt de regulatoriske rammer, også i forhold til samspillet med CO₂-kvotereguleringen.

I udgangspunktet støtter CTR op om, at værdien af overskydende CO₂-kvoter, skal overføres til CO₂-fangstenheden, og at værdien skal indgå i beregningen af støttebeløbet, så det sikres, at der ikke – i strid med EU's statsstøtteregler – kanaliseres statsstøtte til nedbringelse af varmeprisen.

Af bemærkningerne fremgår det, at bestemmelsen er formuleret på en sådan måde, at det ikke kun er den allerede besluttede støttepulje på 16 mia. kr., der vil blive omfattet. Eventuelle fremtidige statslige støttepuljer til CO₂-fangst vil også være omfattet. Det betyder, at bestemmelsen også skal gælde kommende tilskudspuljer, som vi i skrivende stund ikke kender indholdet af, f.eks. tilskud, jf. den grønne skattereform.

Henset til, at bestemmelsen kan få en meget bred anvendelse, opfordrer CTR til, at det allerede nu præciseres, i hvilket omfang et CCS-anlæg vil blive betragtet som statsstøttet – hvilke kriterier skal være opfyldt, og hvilke snitflader er relevante i sondringen mellem statsstøttet og ikke-statsstøttet CCS-anlæg.

Lovforslaget vedrører alene en bestemmelse om overførsel af overskydende CO₂-kvoter opstået ved statsstøttet CO₂-fangst mv., sådan at statsstøtten ikke bidrager til at nedsætte varmeprisen, men bidrager til at finansiere CO₂-fangstanlæggene. Værdisætningen, opgørelsesprincipper og tidspunkt herfor bliver helt afgørende elementer for, hvilken værdi de overskydende CO₂-kvoter skal indregnes med. Lovforslaget indeholder intet herom. CTR formoder, at der skal tages stilling hertil i en efterfølgende bekendtgørelse udstedt af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Samspillet mellem statsstøttepuljer til CO₂-fangst og EU ETS, herunder den fluktuerende værdi af CO₂-kvoter, kan også resultere i, at værdien af en CO₂-kvote både kan ligge under og over statsstøttebeløbet. Det kan ikke afvises, at der på længere sigt kan opstå en situation, hvor det er muligt, at kvoteværdien overstiger statsstøttebeløbet.

Henset til ovenstående opfordrer CTR til, at der sikres et lovgivningsmæssigt samspil mellem CCS-tilskudsregimet, EU ETS og regler vedrørende opgørelse af kvoteværdien.

CTR opfordrer også til, at der udarbejdes en robust lovgivning, sådan at der skabes klare rammevilkår for udviklingen af CCS i Danmark, og sådan at der ikke hele tiden skal ske justering i lovgivningen.

Som tidligere nævnt støtter CTR fuldt ud op om den vedtagne CCS-strategi. CTR anser derfor investering i et CCS-anlæg som en mulig medinvestering i mere miljørigtig varme, på samme måde som det i dag er tilfældet med røggasrensning.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets bemærkninger

Det fremgår af den politiske aftale om En køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂, at modellen skal understøtte, at omkostninger til CCS-anlæg ikke overvæltes på varme- og affaldsforbrugerne.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at lovforslaget om overførsel af CO₂-kvoter til statsstøttede CO₂-fangstenheder bl.a. har til hensigt at sikre, at der ikke i forbindelse med statslig støtte til CO₂-fangst, -transport, -udnyttelse og -lagring udbetales ulovlig statsstøtte i forbindelse med overførsel af gratis tildelte CO₂-kvoter. Overskydende CO₂-kvoter, der ikke er gratis tildelt, håndteres ikke i nærværende lovforslag, men i den langsigtede løsning, ministeriet arbejder på, som også blev præsenteret i høringsnotat af d. 7. juni vedr. to bekendtgørelser om

kommuners deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til deres hovedvirksomhed efter varmeforsyningsloven og elforsyningsloven.

Modregnes de overskydende CO₂-kvoter i varmeprisen, som gældende ret fastsætter, bliver nedsættelsen i varmeprisen finansieret af støtten til CO₂-fangst. Dette vil evt. kunne medføre indirekte statsstøtte i form af lavere varmepriser til de af varmeforsyningsvirksomhedens kunder, der udøver økonomisk aktivitet. Med lovforslaget foreslås det derfor, at værdien af evt. overskydende eller sparede CO₂-kvoter, der er tildelt gratis og er sparet som følge af en statslig støtte til CO₂-fangst, -transport, -lagring og -udnyttelse, skal overføres til CO₂-fangstenheden. Formålet hermed er at sikre, at statslige støttepuljer som CCUS-puljen ikke er i strid med statsstøtteregele.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er opmærksom på, at afgifter og kvoter kan være en finansieringsform i forbindelse med både støttet og ikke-støttet CO₂-fangst, -transport, -udnyttelse og -lagring, som flere høringsparter påpeger. Det fremgår af den politiske aftale om En køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂, at aftalepartierne ønsker en markedsbaseret udrulning af CCS på sigt. Dette skal ses i sammenhæng med øgede privatøkonomiske incitamenter via bl.a. afgifter og kvoter også på baggrund af aftale om En grøn skattereform for industri mv. Der lægges således op til i den langsigtede løsning, ministeriet arbejder på, at finansiering ved bl.a. afgifter og øvrige kvoter skal kunne anvendes til at finansiere både statsligt og ikke statsligt støttede CCS-projekter. Det vil derfor indgå i det ovenfor nævnte videre arbejde med en langsigtet løsning for CO₂-fangst.

For så vidt angår bemærkningen om, at ordningen med tildeling af gratis kvoter til varmeforsyningssselskaber, der ikke er udsat for konkurrence fra udlandet, er uhensigtsmæssig, bør afskaffes, bemærker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at kvotesystemet er et EU-system, og at Danmark derfor ikke kan ændre herpå alene.

For så vidt angår bemærkningen om, at støtte til CCUS ikke bør anvendes til levetidsforlængelse af biomassebaserede anlæg, bemærker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at det fremgår af den politiske aftale om En køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂, at "CCUS-puljens udmøntning må ikke give anledning til nye eller forlængede investeringer i biomassebaseret forbrænding, der ikke understøtter en hensigtsmæssig og bæredygtig anvendelse af biomasse i el- og fjernvarmeforsyningen." Konkret er puljen udformet således, at modtageren holdes udgiftsneutral. Den påvirker derfor ikke rentabiliteten i anlægget.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet anerkender, at der er behov for at præcisere, hvordan værdien af en CO₂-kvote opgøres til brug for afgivelse af bud til CCUS-puljen. Det fremgår allerede af udbudsmaterialet, at værdien herfor skal opgøres som futureprisen (EUA Futures Price) ved tildeling af gratis CO₂-kvoter årligt. Dette vil blive præciseret i bemærkningerne til lovforslaget.

For så vidt angår værdien af gratis tildelte CO₂-kvoter til brug for indregning i støttebeløbet, bemærker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at i de tilfælde,

hvor CO₂-fangsten ikke sker i samme selskab som hovedvirksomheden skal hovedvirksomheden overføre de overskydende gratis tildelte CO₂-kvoter til CCS-selskabet. Det gælder fx, hvis CO₂-fangsten skal ske som tilknyttet virksomhed.

Opgørelsen af bl.a. værdien af en CO₂-kvote vil blive fastsat i en bekendtgørelse, som forventes at træde i kraft 1. januar 2023. Det er hensigten, at der vil blive taget udgangspunkt i de eksisterende regler om fastsættelse af værdien, i det omfang det giver mening og kan lade sig gøre.

Hertil har en høringspart bemærket, at pga. fluktuerende værdier af CO₂-kvoter vil værdien af overskydende CO₂-kvoter på sigt kunne overstige støttebeløbet, samt at det må formodes, at hensigten med lovgivningen ikke er at kanalisere midler tilbage til staten. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det af udbudsmaterialet til CCUS-puljen fremgår, at støttebeløbet ikke kan være mindre end 0 kr. årligt, hvilket betyder, at hvis værdien af gratis tildelte CO₂-kvoter overstiger støttebeløbet, skal den del, der overstiger støttebeløbet ikke betales tilbage til staten.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er enig i, at der kan være behov for nærmere at beskrive, hvad der forstås ved statsstøttet CO₂-fangst. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vil derfor i bemærkningerne til lovforslaget præcisere, hvordan statsstøttet CO₂-fangst skal forstås.

Bemærkningerne giver i øvrigt ikke anledning til at ændre i lovforslaget vedr. overførsel af CO₂-kvoter.

Generelle bemærkninger til lovforslaget om overførsel af undtagelse fra prisregulering af opvarmet vand fra geotermiske anlæg

Kredsløb, Innargi og Dansk Fjernvarme udtrykker overordnet tilfredshed med udmøntningen af den politiske aftale, men har enkelte forslag til mindre præciseringer og uddybninger, som vil gøre retstilstanden klarere. De foreslåede ændringer fremgår nedenfor under bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Ørsted finder det positivt, at fjernvarmeselskabet og varmeproducenten kan udarbejde en privatretlig bindende aftale, som Forsyningstilsynet efterfølgende ikke kan underkende, hvis Forsyningstilsynet har godkendt, at aftalen indeholder de vilkår, som er påkrævet i henhold til varmeforsyningsloven.

Ørsted finder dog, at det stiller særlige krav til lovforslagets klarhed vedrørende de vilkår i den privatretlige aftale, der skal sikre varmeforbrugerne "prisloft" og "garanti for, at risikoen påhviler geotermioperatøren", således at lovforslaget sikres i overensstemmelse med den politiske aftale.

Ørsted finder det uhensigtsmæssigt og urimeligt, at lovforslaget alene omfatter opvarmet vand fra geotermiske anlæg, og at undtagelsesbestemmelsen bør være

teknologineutral. Det er Ørsteds opfattelse, at manglende teknologineutral regulering vil reducere konkurrencen mellem fremtidige varmeteknologier.

Rådet for Grøn Omstilling (RGO) finder det vigtigt, at der er sikkerhed om vilkårene for salg og levering af varme fra det geotermisk anlæg fra det øjeblik, hvor aftalen indgås mellem fjernvarmeselskabet og geotermianlægget. Det skyldes, at investeringerne i geotermianlæg er store, og at de aftaler, der indgås om levering af geotermi, har en lang tidshorisont.

FRI bemærker, at fjernvarmeselskaberne som følge af den intensiverede udfasning af naturgas, og at Forsyningstilsynet med lovforslaget ikke har mulighed for at gribe ind over for urimelige varmepriser, kan risikere at stå i en dobbelt uheldig situation – dels at være forpligtet til at købe geotermisk varme til urimelige priser og som følge deraf, at kunder vælger at etablere egen varmepumpe. Begge er forhold, der udhuler økonomien, og reducerer selskabets mulighed for at betale af på sin gæld. Dette kan sætte gang i en uheldig spiral, hvor fjernvarmeselskaber er nødt til at øge deres tariffer yderligere med øget risiko til følge for, at flere kunder melder sig ud af fjernvarmen.

FRI er således ikke enig i, at geotermisk varme skal undtages fra prisbestemmelserne i varmforsyningsloven og dermed have konkurrencemæssige fordele ved salg af varme til fjernvarmen. FRI foreslår, at der fra centralt hold arbejdes mere bredt med at sikre, at der investeres økonomisk bæredygtigt i fjernvarmesektoren og ikke gøres en særlig undtagelse ved geotermi.

E.ON Danmark A/S (E.ON) bemærker, at grunden til, at geotermi ikke udbredes i Danmark, ikke skal findes i varmforsyningsloven, men i undergrundsloven, som indeholder, at der kan ansøges en eneret (et geografisk monopol) til efterforskning og produktion. Fjernvarmeselskabet får dermed ikke andre at forhandle med end netop enerettens indehaver. Det giver efter E.ONs mening en skæv forhandling og en mangel på konkurrence mellem udbydere af geotermi.

Substitutionsprisprincippet, som har været fjernvarmeselskabets bedste argument i forhandling med en geotermiudbyder, giver efter E.ONs mening geotermiudbyderen incitament til at optimere sit produkt til gavn for varmeforbrugerne trods den manglende konkurrencesituation.

CTR finder, at det er en udfordring helt at sætte substitutionsprincippet ud af spil, når der er tale om opvarmet vand fra geotermiske anlæg, selvom en række betingelser skal være opfyldt. Hvor substituerende varmekilder er væsentligt billigere end geotermi, vil alle parter have glemt sammenhængen i forhold til risikoafdækning og alene fokusere på, at varmeforbrugerne betaler væsentligt mere for varmen, end de havde behøvet på baggrund af gældende lovgivning.

CTR finder, at der helt grundlæggende bør sondres mellem faste og variable omkostninger. Det er rimeligt, at en ny varmelieferandør får sikkerhed for den faste del af investeringen, der kan betragtes som en investering i fjernvarmens infrastruktur. Henset til, at der ikke kan gives garanti for varmeafsætningen fremadrettet, er det rimeligt, at investeringen skal sikres via en varmeaftale, hvor de faste omkostninger holdes ude af et substitutionsprincip, men at aftalen til gengæld underlægges høj grad af transparens. Alle varmelieferandører bør derimod konkurrere på lige fod i forhold til de variable omkostninger, som bør underlægges et substitutionsprincip. I forlængelse heraf foreslår CTR, at der bør indtænkes en reguleringsmulighed i forhold til det fastsatte prisloft, såfremt der sker væsentlige ændringer i de parametre, der har været inddraget i fastsættelsen heraf.

GEOOP finder ikke, at en undtagelse fra prisreguleringen vil fremme udnyttelsen af geotermi.

GEOOP henviser til, at der verserer en principiel sag for Energiklagenævnet, som handler om grundlaget for at tildele enerettigheder inden for geotermi. GEOOP opfordrer til, at lovforslaget afventer Energiklagenævnets afgørelse, og at de foreslåede ændringer først træder i kraft, når afgørelsen foreligger, og når fristen for at indbringe denne for domstolene er udløbet.

GEOOP opfordrer desuden til at gøre op med eneretten, hvis man vil udbrede geotermi, og foreslår, at reguleringen bør ændres således, at når fjernvarmeselskabet har fundet det bedste projekt til prisen, bør der ikke være yderligere formalitet fra statens side – bortset fra måske en kontrol à la projektbekendtgørelsen. Det indebærer ifølge GEOOP, at undergrundsloven bør ændres i stedet for varmforsyningsloven, så opgaven og ansvaret lægges hos fjernvarmeselskaberne, hvilket ifølge GEOOP er på linje med alle andre teknologier end geotermi. Dermed ville fjernvarmeselskaberne stå på mål for, at den geotermiske operatørs forslag er den bedste løsning til prisen.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets bemærkninger

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets bemærker indledningsvist, at det følger af Opfølgende aftale ifm Klimaaftale for energi og industri mv (Prisregulering af fjernvarme fra geotermiske anlæg) af 21. december 2022, som implementeres med dette lovforslag, at der skal indføres en særskilt prisregulering af geotermisk varme i varmforsyningsloven. Den særskilte regulering indebærer, at geotermisk varme under visse betingelser kan undtages fra den gældende prisregulering om nødvendige omkostninger, herunder det i praksis udledte substitutionsprisprincip. Lovforslaget vedrører derfor alene prisreguleringen af opvarmet vand fra et geotermisk anlæg til et kollektivt varmforsyningsanlæg og ikke andre teknologier i overensstemmelse med den politiske aftale.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet noterer sig bemærkningerne fra FRI og Ørsted om, at der fra centralt hold bør arbejdes mere bredt med sikring af, at der investeres økonomisk bæredygtigt i fjernvarmesektoren og at der ikke bør gøres særlige undtagelser i forbindelse med geotermi.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det ikke er hensigten med lovforslaget, at produktion af geotermisk varme skal erstatte eller prioriteres over andre bestemte varmeproduktionsteknologier. Etablering af et geotermisk anlæg vil fortsat skulle godkendes efter reglerne i projektbekendtgørelsen. Geotermiske anlæg skal på tidspunktet for investeringsbeslutningen være det samfundsøkonomisk bedste projekt

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kan endvidere i den forbindelse oplyse, at der er indgået politisk aftale om bl.a. den fremadrettede økonomiske regulering af fjernvarmesektoren, jf. Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022 af 25. juni 2022. Det fremgår heraf, at udrulning af grøn fjernvarme skal understøtte lavere priser på varme. Som led heri er det aftalt, at den omkostningsbestemte varmepris bevares, og at der indføres et prisloft efter en model, som regeringen fremlægger inden udgangen af 2022. Det indgår også i aftalen, at det vil være muligt at blive undtaget fra reguleringen såfremt der er et tilstrækkeligt konkurrencepres. Det indgår endvidere i den politiske aftale om prisregulering for geotermisk varme fra december 2021, at en ny økonomisk regulering af fjernvarmesektoren vil kunne omfatte fremtidig udnyttelse af geotermisk varme.

Til bemærkningerne fra E.ON og GEOOP skal Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærke, at den politiske aftale og dermed dette lovforslag alene vedrører selve prisreguleringen af det opvarmede vand fra et geotermisk anlæg. Tildeling af enerettigheder til undergrunden er således ikke omfattet af det politiske mandat. Ministeriet har derfor ingen yderligere kommentarer hertil.

Til opfordringen fra GEOOP om, at nærværende lovforslag bør afvente Energiklagenævntes afgørelse i en konkret sag vedrørende grundlaget for at tildele enerettigheder inden for geotermi, bemærker ministeriet, at det er Energiklagenævnet, der som rekursmyndighed har kompetence til at tillægge en klage opsættende virkning under de nærmere betingelser og afvejsninger, der skal foretages i den forbindelse. Ministeriet har derfor ikke yderligere bemærkninger hertil.

For så vidt angår CTRs forslag om sondring mellem faste og variable omkostninger bemærker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at det følger af den politiske aftale, at det er alle omkostninger, der undtages fra prisreguleringen, og at varmeaftagerne i stedet beskyttes aftaleretligt via aftalens forbrugerbeskyttende

elementer. Der er på den baggrund ikke politisk mandat til indarbejde sondringer mellem variable og faste omkostninger i lovforslaget.

Bemærkninger til enkelte bestemmelser

Til § 20 e, stk. 1, 1. punktum:

Dansk Fjernvarme, Kredsløb og Innargi, RGO og CTR anbefaler en præcisering af bestemmelsen for at undgå tvivl om, hvorvidt det vil gøre en forskel, om der bliver tale om videresalg af det opvarmede vand fra geotermianlægget gennem flere selskaber – fx fra transmissions- til distributionselskaber.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at de modtagne hørings svar har givet anledning til en præcisering i de specielle lovbemærkninger til den foreslåede § 20, stk. 18. Det følger herefter, at bestemmelsen tilsvarende vil finde anvendelse, hvor det opvarmede vand fra et geotermisk anlæg er videresolgt til et varmedistributionsanlæg via et transmissionsanlæg, og hvor det er transmissionsanlægget, der, som kollektivt varmforsyningsanlæg, har indgået en aftale om levering af opvarmet vand fra et geotermisk anlæg efter den foreslåede § 20 e.

Bestemmelsen i § 20, stk. 18, vil således medføre, at udgiften til opvarmet vand, der er undtaget efter § 20 e, vil kunne dækkes fuldt ud ved varmedistributionsanlæggets opkrævning af priser hos varmeaftagerne, uanset om varmedistributionsanlægget modtager det opvarmede vand direkte fra det geotermiske anlæg eller via et transmissionsanlæg.

Til § 20 e, stk. 1, nr. 2

Ørsted bemærker, at det bør fremgå, hvorvidt den privatretlige aftale om levering af opvarmet vand fra et geotermisk anlæg med de meget vide skøn, der er overladt parterne, fortsat er underkastet hvile-i-sig-selv princippet, eller om konkurrenceloven finder anvendelse.

CTR bemærker, at det vil være den indgåede aftale, der skal være styrende. CTR vurderer, at der vil være mulighed for at indskrive sondringen mellem faste og variable omkostninger i det aftaleretlige grundlag, men at det i stedet bør fremgå direkte af loven, som er rammesættende for de efterfølgende aftaler.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at den foreslåede bestemmelse i varmforsyningslovens § 20 e indebærer, at hvis Forsyningstilsynet vurderer, at de oplyste betingelser i § 20 e, stk. 1, er opfyldt, undtages leveringen af opvarmet vand fra den gældende prisregulering efter varmforsyningslovens § 20, stk. 1. Det indebærer, at levering af opvarmet vand ikke vil være omfattet af

princippet om nødvendige omkostninger, herunder det i praksis udledte substitutionsprincip. Det opvarmede vand undtages ikke derved fra den øvrige regulering, herunder fx konkurrenceretten og lignende.

Det betyder bl.a., at parterne (det geotermiske anlæg og det kollektive varmforsyningsanlæg, som det opvarmede vand leveres til) har aftalefrihed inden for de betingelser, som stilles i medfør af § 20 e, stk. 1, og den øvrige lovgivning i Danmark.

De betingelser, som fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 20 e, stk. 1, er besluttet med den politiske aftale og skal bl.a. bidrage til beskyttelsen af forbrugerne.

Til § 20 e, stk. 1, nr. 2, litra a

Ørsted bemærker, at det forhold, at et loft ikke nødvendigvis vil skulle forstås som et fast monetært loft, men som en mekanisme, der lægger en begrænsning på, hvor høj omkostningen på det opvarmede vand må være under givne forhold, kan medføre, at prisen for geotermi kan blive væsentligt højere end varmeforbrugerens reelle alternativ.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at formuleringen "monetært" ikke længere fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen. Det følger herefter, at et loft ikke nødvendigvis vil skulle forstås som et fast loft, eksempelvis udtrykt som en fast pris pr. MWh leveret mængde opvarmet vand, men som en mekanisme, der lægger en begrænsning på, hvor høj omkostningen på det opvarmede vand må være under givne forhold.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet understreger, at det med den foreslåede prisregulering for opvarmet vand fra geotermiske anlæg netop er hensigten at undtage det opvarmede vand fra varmforsyningslovens maxprisregulering. Det vil således være op til parterne, herunder særligt det kollektive varmforsyningsanlæg, som modtager det opvarmede vand, at sikre sig – og dermed i sidste ende forbrugerne i anlægget – ved den privatretlige aftale, som parterne skal indgå.

Til § 20 e, stk. 1, nr. 2, litra c

Dansk Fjernvarme, Kredsløb og Innargi bemærker, at der er behov for en præcisering af bestemmelsen. Det skyldes, at der vil være omkostninger, som det kollektive varmforsyningsanlæg skal afholde, inden der leveres varmt vand, for at det kollektive varmforsyningsanlæg er klar til at modtage det varme vand, og som det kollektive varmforsyningsanlæg skal kunne indregne i varmeprisen. Det

bemærkes endvidere, at afholdelsen af disse omkostninger ikke må føre til, at projektet ikke kan undtages fra varmforsyningslovens § 20, stk. 1.

Ørsted bemærker, at for geotermi, hvor der er tale om flere anlæg, ikke i sig selv er en sikkerhed for, at varmekunden ikke kan opkræves omkostninger, før anlægget "leverer varme".

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at høringsparternes bemærkninger har givet anledning til en ændring af bestemmelsen. Det følger herefter af bestemmelsen, at det kollektive varmforsyningsanlæg ikke må pålægges omkostninger i forhold til det geotermiske anlæg, før det geotermiske anlæg leverer opvarmet vand til det kollektive varmforsyningsanlæg.

Det er endvidere præciseret i lovbemærkningerne, at omkostninger, som det kollektive varmforsyningsanlæg selv vil skulle afholde med henblik på at kunne modtage opvarmet vand fra det geotermiske anlæg, ikke vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse. Det kollektive varmforsyningsanlæg vil kunne foretage de nødvendige og saglige investeringsbeslutninger med den kompetence, anlægget sædvanligvis er tillagt. Det kollektive varmforsyningsanlægs investeringer er omfattet af Forsyningstilsynets vurdering af nødvendighed og rimelighed efter reglerne i varmforsyningsloven.

Til § 20 e, stk. 1, nr. 2, litra d

RGO finder det uklart, hvad der skal forstås ved "en længere periode", og hvem der i givet fald skal fortolke dette. Rådet foreslår, at det præciseres, at dette skal indgå i aftalen.

Dansk Fjernvarme, Kredsløb og Innargi bemærker, at der kan være risiko ved fortolkningen af "over en længere periode" sammenholdt med Aftalens bestemmelser om geotermiselskabets ret til forsinkelser og udskydelser og nedbrud, rekommissionering med mere. Den politiske aftales intention er, at parternes aftale lægges til grund, men skal indeholde bestemte vilkår, herunder vedrørende de situationer, hvor den geotermiske kapacitet ikke er til stede i en længere periode. Parterne foreslår på den baggrund en præcisering.

Ørsted bemærker, at bestemmelsen ikke giver en tilstrækkelig garanti mod betaling til investeringer, der ikke modsvarer en leverance.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at bemærkningerne har bidraget til, at bestemmelsens ordlyd er blevet ændret. Det følger herefter af bestemmelsen, at det kollektive varmforsyningsanlæg ikke pålægges omkostninger til en varmekapacitet, hvis ikke det geotermiske anlæg stiller denne kapacitet til rådighed for det kollektive varmforsyningsanlæg i de perioder, der er

fastsat i aftalen. Det vil således være op til parterne at fastlægge de perioder, hvor der ikke stilles varmekapacitet til rådighed.

Forslag om indsættelse af en ny § 20 e, stk. 3

Dansk Fjernvarme, Kredsløb og Innargi henviser til, at efter dansk forvaltningsret kan en begunstigende forvaltningsakt, som vedrører en længerevarende tilstand, som udgangspunkt tilbagekaldes med et passende varsel. Det er afgørende for parterne, at de kan være sikre på, at opvarmet vand fra geotermianlægget er undtaget i aftalens løbetid på 30 år. Høringsparterne foreslår derfor, at lovudkastet også kommer til at indeholde en bestemmelse om, at en afgørelse fra Forsyningstilsynet om, at en aftale opfylder betingelserne for undtagelse fra varmforsyningslovens § 20, stk. 1, er endelig og uigenkaldelig.

RGO finder, at det bør gøres klart, at vilkårene for levering af varme fra geotermi, som aftales mellem parterne, ikke kan ændres af Forsyningstilsynet i hele aftaleperioden, medmindre der er tale om brud på aftalevilkårene.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det som udgangspunkt ikke er hensigtsmæssigt at fastsætte regler, der fraviger den almindelige forvaltningsret.

Ministeriet bemærker, at hovedreglen i dansk forvaltningsret er, at forvaltningsmyndigheder ikke uden videre kan tilbagekalde sine afgørelser. Reglerne for, hvornår der kan ske tilbagekaldelse af en afgørelse, er forholdsvist restriktive og vil komme an på en konkret vurdering.

Til bemærkningerne fra RGO bemærker ministeriet, at Forsyningstilsynet ikke vil kunne ændre på parternes aftale. Det er aftaleparternes ansvar at sikre, at betingelserne for en undtagelse fra varmforsyningslovens prisregulering er opfyldt i hele aftaleperioden. Forsyningstilsynet vil alene skulle vurdere, om betingelserne for en undtagelse af opfyldt. Der vil være et krav om en skriftlig tro og love erklæring fra parterne, som Forsyningstilsynet vil kunne lægge til grund for sin sagsbehandling. Ministeriet skal i denne forbindelse understrege, at der er skærpet straffeansvar efter regler i straffeloven, når man afgiver en erklæring på tro og love.

I forhold til evt. ændringer i parternes aftale følger det af den foreslåede § 20 e, stk. 3, at sker der ændringer i uafhængigheden mellem aftaleparterne, eller foretager aftaleparterne ændringer i aftalen, der vedrører de betingelser, der fremgår af § 20 e, stk. 1, nr. 2, skal det kollektive varmforsyningsanlæg, som det opvarmede vand leveres til, indsende ny ansøgning til Forsyningstilsynet, inden ændringerne træder i kraft. Forsyningstilsynet vil herefter skulle vurdere, om undtagelsen fra § 20, stk. 1, jf. stk. 1, fortsat kan opretholdes.

Hvis parternes ændringer til aftalen ikke fortsat lever op til betingelserne for fortsat at være undtaget fra prisreguleringen, vil konsekvensen være, at leveringen af vand fra det geotermiske anlæg til det kollektive varmforsyningsanlæg omfattes af den almindelige prisregulering og underlægges Forsyningstilsynets indgrebsbeføjelser.

Det er således muligt for og op til aftaleparterne at sikre undtagelsen fra prisreguleringen.